

1

2

Waarom PraktijkGenerator? Je hoeft het echt niet allemaal meer zelf te doen!

- GRATIS (bij het Advanced Abonnement) alle P.E. punten voor jou **EN** al jouw kantoorgenoten via onze Master Classes (live en on demand) met onderwerpen voor de gehele notariële praktijk
- Minimaal €500 meer omzet uit bestaande dossiers: Door de juiste vragen te stellen, voldoe je aan je belehrungspflicht en kun je de omvang van de werkzaamheden gerechtvaardigd uitbreiden en jouw expertpositie verbeteren
- Controlled open source: gebruikers geven feedback op content, waardoor het niveau permanent stijgt en altijd up to date blijft
- Klik [hier voor alle voordelen](#) op een rij...

Meer weten? Kijk op: www.praktijkgenerator.nl
 Wil je een vrijblijvende demonstratie van het systeem? Neem dan contact op:

mr. Jan-Jaap Groeneveld, tel: 06 11 21 41 95 - email: janjaap.groeneveld@praktijkgenerator.nl
 mr. Dirk de Lange, tel: 06 46 37 85 59 - email: dirk.de.lange@praktijkgenerator.nl

Wil je meer weten over ons gehele opleidingsprogramma, klik dan [HIER](#)

*Veel van de notariškantoren hebben een abonnement op ons knowhowsysteem
 Nu ook modellen vastgoed en familierecht
 Alle PE-punten voor u en al uw kantoorgenoten GRATIS bij een advanced abonnement*

3

Webinar programma 2019
Zie het complete programma op www.praktijkgenerator.nl/academy

Dit webinar omvat 5 hoofdstukken van (minimaal) 1 uur. Elk hoofdstuk geeft recht op 1 PE punt. Wilt u een PE punt verdienen dan dient u de ondemand webinar via onderstaande registratie link te bekijken.

- [Hoofdstuk 1: webinar 1905 – Erfrecht – Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart](#)
- [Hoofdstuk 2: webinar 1905 – Erfrecht – Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart](#)
- [Hoofdstuk 3: webinar 1905 – Erfrecht – Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart](#)
- [Hoofdstuk 4: webinar 1905 – Erfrecht – Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart](#)
- [Hoofdstuk 5: webinar 1905 – Erfrecht – Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart](#)

Deze iPDF bevat de handout van de gebruikte powerpoint van de complete les. Deze is gekoppeld aan de 5 videos van de webinar. Dit is te gebruiken als naslagwerk en voor snelle toegang tot een deel van de les. Hiermee kunt u **geen** PE punten verdienen, dat kan alleen na registratie voor de webinar via bovenstaande linkjes.

De Modellenbank voor het Notariaat

4

PraktijkGenerator 10 oktober 2019

› Prof. mr.dr. Wouter Burgerhart

5

Actualiteiten, civiel en fiscaal

- › Administratie huwelijkse voorwaarden (en erfrecht), wijzigen en schenking
- › Huwelijksvermogensrecht, erfrecht en ab
- › ODV, schenken, huwelijksvermogensrecht en erfrecht
- › Varia, 'verzoeknummers'

6

Administratie huwelijkse voorwaarden (tevens quasi-erfrecht)

- › Regelend (aanvullend) voor '97%
- › Wettelijke huwelijksgemeenschap (welke variant?)
- › Of: huwelijkse voorwaarden (28% voorhuwelijks)
- › Wat zijn huwelijkse voorwaarden? Enige belang: art. 1:115 BW
- › In huwelijkse voorwaarden afwijken van wettelijk systeem:
 - goederenrechtelijk: wel/geen huwelijksgemeenschap (Boek 1 BW)
 - verbintenisrechtelijk: vergoeden en/of verrekenen (periodiek/finaal)

7

Huwelijksvermogensrecht (Algemene bepalingen, titel 6 Boek 1 BW)

- › Huishoudkosten: art. 1:84 BW
- › Vervalbedingen en huishoudschulden
- › Vergoedingsschulden en –vorderingen: art. 1:87 BW
- › Indien na 1 januari 2012 ontstaan.
- › Huwelijksvermogensrecht wordt economischer van aard.
- › 'Kriek-Smit'
- › Vergoeding onderscheiden van Verrekening.
- › Niet opeisbaar tijdens het huwelijk.

8

Art. 1:87 BW:

1. Indien een echtgenoot **ten laste van het vermogen van de andere echtgenoot** een goed dat tot zijn eigen vermogen zal behoren, **verkrijgt** of indien ten laste van het vermogen van de andere echtgenoot een schuld ter zake van een tot zijn eigen vermogen behorend goed wordt **voldaan of afgelost**, ontstaat voor de eerstgenoemde echtgenoot een plicht tot vergoeding.
2. De vergoeding belooft een **gedeelte van de waarde van het goed** op het **tijdstip** waarop de vergoeding wordt voldaan. Dit gedeelte:
 - a. is in het geval van een **verkrijging** ten laste van het vermogen van de andere echtgenoot evenredig aan het uit diens vermogen afkomstige aandeel in de tegenprestatie voor het goed;
 - b. komt in het geval van een **voldoening of aflossing** ten laste van het vermogen van de andere echtgenoot overeen met de verhouding tussen het uit diens vermogen voldane of afgeloste bedrag ten opzichte van de waarde van het goed op het tijdstip van die voldoening of aflossing.

9

Art. 1:87 BW vervolg

4. Echtgenoten kunnen bij overeenkomst afwijken van het eerste tot en met het derde lid. Geen vergoeding is verschuldigd voor zover door de verkrijging, voldoening of aflossing ten laste van het vermogen van de andere echtgenoot wordt voldaan aan een op die echtgenoot rustende verbintenis.
5. Kan de vergoeding overeenkomstig het eerste tot en met het vierde lid niet nauwkeurig worden vastgesteld, dan wordt zij geschat.

10

Wettelijke gemeenschap van goederen (titel 7 Boek 1 BW) art. 1:94 lid 2 BW:

“2. De gemeenschap omvat, wat haar baten betreft, alle goederen die reeds **vóór de aanvang** van de gemeenschap aan de echtgenoten **gezamenlijk** toebehoorden, en **alle overige goederen** van de echtgenoten, door ieder van hen afzonderlijk of door hen tezamen **vanaf de aanvang van de gemeenschap tot haar ontbinding verkregen**, met uitzondering van:

- a. **krachtens erfopvolging bij versterf, making, lastbevoordeling of gift** verkregen goederen;
- b. [Wvps];
- c. [andere wettelijke rechten, legitieme en quasi legaten]”

11

Uitgezonderde schulden, art. 1:94 lid 7 BW

“7. De gemeenschap omvat, wat haar lasten betreft, alle vóór het bestaan van de gemeenschap ontstane **gemeenschappelijke schulden**, alle **schulden betreffende goederen die** reeds vóór de aanvang van de gemeenschap aan de echtgenoten **gezamenlijk toebehoorden**, en **alle tijdens het bestaan van de gemeenschap ontstane schulden** van ieder van de echtgenoten, met uitzondering van:

- a. **betreffende van de gemeenschap uitgezonderde goederen**;
- b. die behoren tot een **nalatenschap** waartoe een echtgenoot is gerechtigd;
- c. [quasi legaten]”

12

Welke wettelijke huwelijksgemeenschap is van toepassing? Overgangsrecht 2018 (IV lid 1 en 2)

“1. Op een gemeenschap van goederen, ontstaan vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, blijft artikel 94 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing, zoals dat artikel luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet.

2. Op een gemeenschap van goederen, ontstaan vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, is artikel 96, derde lid, niet van toepassing.”

13

Insluitingsclausule, art. 1:94 lid 3 BW

“3. Het tweede lid, aanhef en onderdeel a, is niet van toepassing op:

a.[bepaalde giften];

b.goederen, alsmede de vruchten van die goederen, ten aanzien waarvan **bij uiterste wilsbeschikking of bij de gift is bepaald dat zij in de gemeenschap vallen.**”

Uitsluitingsclausule, art. 1:94 lid 4 BW

“4. Goederen, alsmede de vruchten van die goederen, ten aanzien waarvan **bij uiterste wilsbeschikking of bij de gift is bepaald dat zij buiten de gemeenschap vallen**, blijven buiten de gemeenschap, ook al zijn echtgenoten bij huwelijkse voorwaarden overeengekomen dat krachtens erfopvolging bij versterf, making, lastbevoordeling of gift verkregen goederen dan wel de vruchten daarvan in de gemeenschap vallen.”

14

Huwelijksvermogensrechtelijke zaaksvervangings Art. 1:95 BW

1. Een goed dat een echtgenoot anders dan om niet verkrijgt, blijft buiten de gemeenschap indien de tegenprestatie bij de verkrijging van dit goed voor meer dan de helft ten laste komt van zijn eigen vermogen. Voor zover de tegenprestatie ten laste van de gemeenschap komt, is de echtgenoot gehouden tot een vergoeding aan de gemeenschap. Het beloop van de vergoeding wordt bepaald overeenkomstig artikel 87, tweede en derde lid.
2. Indien een goed tot de gemeenschap gaat behoren en een echtgenoot bij de verkrijging uit zijn eigen vermogen aan de tegenprestatie heeft bijgedragen, komt deze echtgenoot een vergoedingsvordering toe, waarvan het beloop overeenkomstig artikel 87, tweede en derde lid, wordt bepaald.

15

Onderneming buiten gemeenschap, art. 1:95a BW

- “1. Indien een onderneming buiten de gemeenschap valt, komt ten bate van de gemeenschap een **redelijke vergoeding** voor de **kennis, vaardigheden en arbeid** die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, **voor zover** een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen.
2. Ook indien een onderneming op naam en voor rekening van een **personenvennootschap** of een **rechtspersoon** wordt uitgeoefend, de gerechtigdheid tot die personenvennootschap of die rechtspersoon buiten de gemeenschap valt en de echtgenoot die daartoe is gerechtigd, **in overwegende mate bij machte** is te bepalen dat de **winsten** van die onderneming hem rechtstreeks of middellijk ten goede komen, komt ten bate van de gemeenschap een **redelijke vergoeding** voor de **kennis, vaardigheden en arbeid** die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, **voor zover** een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen”

16

Huwelijkse voorwaarden (titel 8 Boek 1 BW)

- › **Artikel 115**
 - 1 Huwelijkse voorwaarden moeten op straffe van nietigheid bij notariële akte worden aangegaan.
 - 2 Een volmacht tot het aangaan van huwelijkse voorwaarden moet schriftelijk worden verleend en moet de in de huwelijkse voorwaarden op te nemen bepalingen bevatten.

- › **Artikel 116**
 - 1 Bepalingen in huwelijkse voorwaarden kunnen aan derden die daarvan onkundig waren, slechts worden tegengeworpen, indien die bepalingen ingeschreven waren in het openbaar huwelijksgoederenregister, gehouden ter griffie der rechtbank binnen welker rechtsgebied het huwelijk is voltrokken, of, indien het huwelijk buiten Nederland is aangegaan, ter griffie van de rechtbank Den Haag.

17

Uitsluiting verrekening

- › **Artikel 134**

Bij uiterste wilsbeschikking of bij de gift kan worden bepaald dat geen verrekening van krachtens erfopvolging bij versterf, making, lastbevoordeling of gift verkregen vermogen en van de vruchten daarvan plaatsvindt, indien verrekening daarvan ingevolge huwelijkse voorwaarden zou behoren plaats te vinden.

- › Let op de inrichting van de clausule!

18

Artikel 1:141/136 BW: beleggingsleer voor verrekenvorderingen

3 Indien bij het einde van het huwelijk aan een bij huwelijkse voorwaarden overeengekomen periodieke verrekenplicht als bedoeld in het eerste lid niet is voldaan, wordt het alsdan aanwezige vermogen vermoed te zijn gevormd uit hetgeen verrekend had moeten worden, tenzij uit de eisen van redelijkheid en billijkheid in het licht van de aard en omvang van de verrekenplicht anders voortvloeit. Artikel 143 is van overeenkomstige toepassing.

4. Indien een echtgenoot in overwegende mate bij machte is te bepalen dat de winsten van een niet op zijn eigen naam uitgeoefende onderneming hem rechtstreeks of middellijk ten goede komen, en een verrekenbeding is overeengekomen dat ook ondernemingswinsten omvat, worden de niet uitgekeerde winsten uit zodanige onderneming, voor zover in het maatschappelijk verkeer als redelijk beschouwd, eveneens in aanmerking genomen bij de vaststelling van de verrekenplicht van die echtgenoot, onverminderd het eerste lid.

5. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing, indien een echtgenoot op eigen naam een onderneming uitoefent.

6. De vordering tot verrekening, bedoeld in het eerste lid, verjaart niet eerder dan drie jaren na de beëindiging van het huwelijk dan wel het onherroepelijk worden van de beschikking tot scheiding van tafel en bed. Deze termijn kan niet worden verkort.

19

Artikel 1:141/136 BW: beleggingsleer voor verrekenvorderingen

Let op vervalbedingen!

› **Artikel 142:**

“1 Als tijdstip waarop de samenstelling en de omvang van het te verrekenen vermogen worden bepaald, geldt:

- a. in geval van het eindigen van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap door overlijden: het tijdstip van overlijden;
- b. in geval van beëindiging van het huwelijk door echtscheiding: het tijdstip van indiening van het verzoek tot echtscheiding;”

Samenstelling en omvang van het te verrekenen vermogen in geval van een FVB alsof wettelijke huwelijksgemeenschap?

20

Fiscale gevolgen van het (nieuwe) huwelijksvermogensrecht

- › Zijn er nieuwe fiscale gevolgen verbonden aan de invoering van wetsvoorstel 33 987?

- › Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 33 987, nr. 13:
'Er zijn aan dit wetsvoorstel geen nieuwe fiscale gevolgen verbonden.'

21

Besluit 5 juli 2010, nr. DGB2010/872M

3. Wijzigen huwelijksgoederenregime

Wijziging van huwelijksvoorwaarden kan een schenking inhouden. Dit is afhankelijk van feiten en omstandigheden.

3.1. Wijziging in een wettelijke gemeenschap van goederen

Wijziging van huwelijksvoorwaarden kan een schenking inhouden. Dit is afhankelijk van feiten en omstandigheden. Voor de wijziging van het huwelijksgoederenregime van huwelijksvoorwaarden in een algehele gemeenschap van goederen zijn de arresten van 28 januari 1959 (BNB 1959/122) en 17 maart 1971 (BNB 1971/95) richtinggevend. Deze arresten zijn voor de heffing van schenkbelasting nog steeds het uitgangspunt. Voor een schenking is beslissend wie er uiteindelijk wordt verrijkt. Dat is bij het aangaan van een wettelijke gemeenschap van goederen (boedelmenging) niet vast te stellen. Lopende die gemeenschap vindt er geen definitieve vermogensverschuiving plaats. Die vermogensverschuiving is pas vast te stellen bij het einde van de goederengemeenschap. De Successiewet voorziet echter niet in de heffing van schenkbelasting op dat moment.

Bij een wijziging naar een wettelijke gemeenschap van goederen is er geen schenking tussen echtgenoten. Tot het tijdstip van de wijziging ontvangen erfenissen of schenkingen en het op het tijdstip van de wijziging aanwezig privévermogen van de echtgenoten (bijvoorbeeld ondernemingsvermogen) mogen daarbij uitgezonderd blijven van de wettelijke gemeenschap van goederen. Dit geldt ook bij een overgang naar een wederkerig finaal verrekenbeding alsof de echtgenoten in wettelijke gemeenschap van goederen zijn gehuwd.

22

Schenk- en erfbelasting en het (nieuwe) huwelijksvermogensrecht

- › Besluit minister van Financiën van 5 juli 2010, nr. DGB2010/872M
- › Brief staatssecretaris van Financiën van 6 februari 2012
- › OFM 2018 (Kamerstukken II 2017/18, 34 786, nr. 2, Art. XI (p. 7-9)
- › Amendement Omtzigt (Kamerstukken II 2017/18, 34 786, nr. 18
- › Besluit staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2018 (wijziging van Besluit van 5 juli 2010)

23

Besluit staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2018 (wijziging van Besluit van 5 juli 2010)

Hoofdpunten

- › Het aangaan van een huwelijk zonder opstellen van huwelijkse voorwaarden is geen schenking
- › Overgang naar de wettelijke gemeenschap van goederen is geen schenking
- › Aangaan of wijziging naar een algehele gemeenschap van goederen (voor gelijke delen) bij huwelijkse voorwaarden is geen schenking
- › Aangaan of wijziging naar een verplicht wederkerig finaal verrekenbeding (met gelijke gerechtigdheid) is geen schenking
- › Uitsluiten van vermogensbestanddelen
- › Algehele gemeenschap met ongelijke aandelen

24

WUPEB en echtscheiding/overlijden

- › Rechtbank Amsterdam 31 januari 2018, V-N 2018/26.11
- › WUPEB en het civiele recht
- › WUPEB =
 1. PEB bevroren
 2. Afstempelen en afkopen
 3. Afstempelen en omzetten in OudeDagsVerplichting (ODV)
- › Pas op met de ODV!

25

WUPEB en echtscheiding/overlijden

- › Art. 38p lid 2, onder b Wet op de loonbelasting 1964:
'(...)bij overlijden van de werknemer of gewezen werknemer terwijl ingevolge onderdeel a nog geen termijnen zijn ingegaan:
 - 1° . dat de termijnen binnen twaalf maanden na het overlijden ingaan;
 - 2° . dat de termijnen worden uitgekeerd aan zijn erfgenamen, voor zover dit natuurlijke personen zijn.
- › 3 Indien ingevolge het tweede lid, onderdelen a of b, termijnen zijn ingegaan en de genietter van de termijnen overlijdt, gaat het recht op de nog niet uitgekeerde termijnen over op zijn erfgenamen, voor zover dit natuurlijke personen zijn.
- › www.belastingdienstpensioensite.nl: handreikingen/V & A CAP

26

AB en huwelijksgemeenschap

- › Hoge Raad (10 maart 2006, BNB 2007/15):
‘Vallen de aandelen waarop een aanmerkelijk belang betrekking heeft in een **huwelijksgemeenschap**, dan gaat dit aanmerkelijk belang steeds beide echtgenoten, ieder voor de helft, aan (vgl. HR, BNB 1971/158*). Ook de echtgenoot die niet over de aandelen kan beschikken wordt derhalve geacht - voor de helft - aanmerkelijkbelanghouder te zijn en voor de helft gerechtigd te zijn in de verkoopopbrengst van de aandelen. Nu de winst uit aanmerkelijk belang wordt beschouwd te zijn genoten op het tijdstip waarop de aandelen zijn vervreemd - en derhalve niet van belang is of daadwerkelijk over de winst uit aanmerkelijk belang kan worden beschikt - moet bij een vervreemding ieder der duurzaam gescheiden levende echtgenoten worden geacht de helft van de gemaakte winst te hebben genoten.’

27

Kenmerken huwelijksgemeenschap I

- › Ontstaat een huwelijksgemeenschap door huwelijkssluiting of door boedelmenging?
- › Gezamenدهandse gemeenschap, vermogensrechtelijk beide echtgenoten voor 100% tot alle gemeenschapsgoederen gerechtigd. Economisch ieder voor 50%, tenzij
- › Een huwelijksgemeenschap eindigt bij echtscheiding eerder dan het huwelijk. Van Boek 1 naar Boek 3; einde bestuursregeling van art. 1:97 BW.
- › Door boedelmenging aandeelhouder zonder levering.

28

Kenmerken huwelijksgemeenschap II

- › Huwelijksgemeenschap krachtens wettelijk huwelijksvermogensrecht of krachtens notariële akte.
- › Notariële (beperkte/ruime) *huwelijksgemeenschap* is afgeleide van de wettelijke huwelijksgemeenschap.
- › Welke goederen kan de huwelijksgemeenschap omvatten, is eigenlijk welke goederen kunnen door boedelmenging worden verkregen?
- › Uit- en insluiting medebepalen omvang huwelijksgemeenschap.
- › ‘Alsof gemeenschap van goederen’ ≠ gemeenschap

29

AB en huwelijksgemeenschap?

- › Gehuwde DGA (wettelijk huwelijksvermogensregime anno 2019), AB-aandelen staan blijkens aandelhoudersregister op naam van de DGA
- › Wie is (denkend aan het arrest van 10 maart 2006) aanmerkelijk belang-aandehouder?
- › DGA, of DGA en de echtgenoot?

30

AB en huwelijksgemeenschap?

- › Wettelijke gemeenschap van goederen en ab-aandelen
 - moment van verkrijging: vóór of tijdens huwelijk?
 - tijdens huwelijk, zaaksvervanging (art. 1:95 BW)?
 - krachtens erfrecht of gift (met tegenprestatie), dan is verkrijgingsmoment niet van belang
 - wel of geen insluiting (art. 1:94 lid 3 BW)

- › Voor de vraag wie ab-houder is, dient (nu aandelen op naam van de DGA staan) te worden vastgesteld of de aandelen goederenrechtelijk tot de huwelijksgemeenschap behoren.

31

AB en huwelijksgemeenschap?

- › AB *in* de wettelijke gemeenschap van goederen (en dus ondanks tenaamstelling twee DGA's) indien:
 - tijdens huwelijk verkregen, en
 - geen zaaksvervanging (art. 1:95 BW), en
 - niet krachtens erfrecht of gift, tenzij
 - met insluiting (art. 1:94 lid 3 BW).

- › Denk aan de gevolgen voor echtscheiding/overlijden! Het AB gaat beide echtgenoten, ieder voor 50%, aan.

- › In alle *andere* gevallen is DGA enig aandeelhouder (onder het wettelijke huwelijksvermogensregime anno 2019).

32

AB, huwelijksgemeenschap, zaaksvervanging I

- › Gehuwde DGA (wettelijk huwelijksvermogensregime anno 2019), AB-aandelen staan blijkens aandeelhoudersregister op naam van de DGA
- › AB (VKP = 100) is tijdens huwelijk verkregen, en niet krachtens erfrecht of gift.
- › Art. 1:95 BW: indien tegenprestatie voor 50 of meer ten laste van eigen vermogen DGA komt, dan behoort AB tot privé-vermogen DGA. Eventueel resterende koopschuld behoort dan ook tot privé-vermogen.
- › Komt resterende koopprijs uit huwelijksgemeenschap, dan vergoeding op basis van art. 1:87 BW. Economisch belang AB deels in privévermogen deels in huwelijksgemeenschap.

33

AB, huwelijksgemeenschap, zaaksvervanging II

- › Gehuwde DGA (wettelijk huwelijksvermogensregime anno 2019), AB-aandelen staan blijkens aandeelhoudersregister op naam van de DGA en diens echtgenoot (ieder 50%)!
- › AB (VKP = 100) is *vóór* het huwelijk verkregen, en niet krachtens erfrecht of gift.
- › ‘Vallen de aandelen in de wettelijke huwelijksgemeenschap?’
- › Fiscaal belang: art. 4.17 Wet IB 2001 bij begin en einde huwelijk (anders dan door overlijden).
- › Voorhuwelijks vermogen gaat tot privé-vermogen behoren, tenzij het *vóór* het huwelijk tot een eenvoudige gemeenschap behoorde. Dit kan ook bij aandelen!

34

AB, huwelijksgemeenschap, zaaksvervanging III

- › Gehuwde DGA (wettelijk huwelijkvermogensregime anno 2019), AB-aandelen staan blijkens aandelhoudersregister op naam van de DGA en diens echtgenoot!
- › AB (VKP = 100) is *tijdens* huwelijk verkregen, en niet krachtens erfrecht of gift.
- › Tegenprestatie voor 40 uit privé-vermogen DGA: AB en vergoedingsschuld (art. 1:87 BW) in huwelijksgemeenschap.
- › Goederenrechtelijk ieder 100%, economisch DGA 70% en echtgenoot 30%!
- › Tegenprestatie voor 60 uit privé-vermogen DGA: goederenrechtelijk ieder 50% in privé-vermogen, economisch DGA 60% en echtgenoot 40%!

35

AB en huwelijksgemeenschap

- › Om een lang verhaal kort te maken:

Het is niet eenvoudig om vast te stellen of een AB-pakket tot een huwelijksgemeenschap of tot het privé-vermogen van een echtgenoot behoort!

Goederenrechtelijke gerechtigdheid wijkt (vaak) af van economische gerechtigheid! Denk terug aan HR 10 maart 2006.

36

Huwelijksvermogensrecht en AB

- › In de afgelopen decennia is het huwelijksvermogensrecht economischer van aard geworden. In het vermogensrecht wordt het goederenrecht door het verbintenissenrecht verdrongen.
- › Verreken- en vergoedingsvorderingen, die van elkaar onderscheiden moeten worden, kunnen een (economisch) belang bij een AB verschaffen.
- › Dit zou naar de IB moeten doorwerken, het arrest van de HR van 10 maart 2006 in gedachten.
- › MAAR

37

Ab en verrekenbeding, geen belang!

- Finaal of periodiek verrekenbeding → AB-besluit 21-3-2018, Stcrt. 2018, 15751, onderdeel 4.5 - Wijziging huwelijkse voorwaarden

“De toevoeging van een verrekenbeding (periodiek of finaal) aan de huwelijkse voorwaarden van een buiten iedere gemeenschap van goederen gehuwde aanmerkelijkbelanghouder heeft geen gevolgen voor de aanmerkelijkbelangheffing.

De toevoeging van een verrekenbeding betekent dat de huwelijkse voorwaarden worden gehandhaafd, maar dat er periodiek, dan wel bij ontbinding van het huwelijk, verrekening van de inkomsten tussen de echtgenoten plaatsvindt. De aandelen gaan hierdoor immers niet tot een huwelijksgoederengemeenschap behoren. De houder van de aandelen of winstbewijzen blijft voor hetzelfde belang aanmerkelijkbelanghouder. Ook ingeval de andere echtgenoot ingevolge het verrekenbeding jaarlijks of na ontbinding van het huwelijk recht heeft op verrekening van de waardeangroei van de aandelen, wordt deze dus niet als aanmerkelijkbelanghouder aangemerkt.”

38

Ab en vergoedingsvordering, geen belang?!

- › Vanaf 2012: besluit van 7 maart 2013, V-N 2013/15.7
- › Vanaf 2014: art. 5e Awr
 - Vergoedingsvordering levert geen fiscaal belang op bij het AB
 - Ziet niet op behandeling vergoedingsvordering/-schuld zelf en slecht voor zover 'recht op' of 'plicht tot' bestaat.
 - Art. 5e lid 2 Awr: dit geldt ook voor reprises en récompenses.
 - Indien afgeweken wordt via (vormvrije) overeenkomst van art. 1:87, lid 1 t/m 3 BW (art. 1:87, lid 4, eerste volzin), dan geldt art. 5e Awr niet. Dan dus wel een AB???

39

Ab en erfrecht, toegespitst op AB-besluit

- › Voor de fiscaliteit is het BW-erfrecht bij een overgang onder algemene dan wel onder bijzondere titel krachtens erfrecht (zie art. 4.16 lid 1, onderdeel e Wet IB 2001) dominant!
- › De staatssecretaris van Financiën in onderdeel 4.8:
'Indien een erflater in zijn testament een legaat van de aandelen heeft opgenomen en in het testament niets heeft bepaald over de ingangsdatum van het legaat, is met betrekking tot de vraag of sprake is van een fictieve vervreemding de regeling in het BW beslissend.'

40

Ab en erfrecht I

- › Legaat (art. 4:117 lid 1 BW): Een legaat is een uiterste wilsbeschikking waarin de erflater aan een of meer personen een vorderingsrecht toekent.
- › Vruchten (art. 4:124 eerste volzin BW): Tenzij de erflater anders heeft beschikt, heeft een legataris aan wie een bepaald goed der nalatenschap of het vruchtgebruik van een zodanig goed, van de gehele nalatenschap of van een aandeel daarin is vermaakt, recht op uitkering van de vruchten van het hem vermaakte die de erfgenamen hebben geïnd nadat zijn vordering opeisbaar is geworden.
- › Opeisbaarheid (art. 4:125 lid 1 BW): Een legaat van een geldsom wordt zes maanden na het overlijden van de erflater opeisbaar, tenzij hij anders heeft beschikt.

41

Ab en erfrecht II

- › Legaat AB of recht van vruchtgebruik op een AB.
- › Civielrechtelijk overgang en overdracht, fiscaal één overgang, mits...
- › Art. 4.17a lid 1, onderdeel d Wet IB 2001: voorwaarde voor de doorschuiffaciliteit is een overgang onder bijzondere titel (de afgifte van een legaat) binnen twee jaren na het overlijden. Anders AB-besluit?!
- › Doorschuiving ex art. 4.17a Wet IB 2001 op verzoek van gezamenlijk belanghebbenden, maar wie zijn dat:
 - namens de vervreemder/erflater, en
 - namens de verkrijger?LET OP erfrechtelijke bevoegdheden.

42

Varia

- › (Erf)belastingrente
- › Box 3 en schenken op papier
- › Excessief lenen en huwelijkse voorwaarden
- › 30 SW en BOF
- › Verzoeknummers

43

Varia

- › Legaat indirect gehouden aandelen,
- › Art. 4:49 lid 1 BW: Een ten laste van een erfgenaam gemaakt legaat van een bepaald goed, of van een op een bepaald goed te vestigen recht, vervalt indien het goed bij het openvallen van de nalatenschap daartoe niet behoort, tenzij uit de uiterste wil zelf is af te leiden dat de erflater de beschikking niettemin heeft gewild
- › Wie kan/mag leveren?

44

Bedankt voor uw aandacht